

1,80€

núm. 61
novembre
2013

culturàlia

Revista cultural de Tàrraga

Premiats de la darrera edició dels Premis Culturàlia

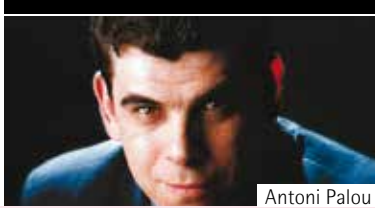
7 memòria històrica
La construcció de la
parròquia de Santa
Maria de l'Alba

12 entitats
AgEnTa

14 entrevista
Albert Marimon

Portada 61
Fotografia: Laia Pedrós

Antoni Palou

Editorial

Qui resisteix, venç

Senzillament, i com qui no se n'adona, ja ha passat un altre any i de nou sortim al carrer a les vigílies de la nostra festa, la dels premis Culturàlia, que any rere any premien les persones i entitats que fan que aquesta ciutat, aquesta comarca i aquest país, continuï capdavanter malgrat les penúries econòmiques, els sotrats wertians, envestides faes i resta de mesures que encara manquen per arribar, però, tal i com diu el títol d'aquesta editorial: Continuarem resistint.

En un any, han passat moltes coses, però a diferència d'abans, ja sia per l'austeritat o per la pròpia realitat, no són grans actes ni grans esdeveniments els que han impregnat la nostra agenda cultural sinó moltes iniciatives petites, constants i alhora imaginatives, creadores, que s'han anat succeint unes amb les altres, moltes sorgides de la pròpia societat civil, les altres públiques, però totes originals. Pensem només en la festa major de maig, amb la recuperació de tradicions perdudes: El ball de cavallets de moros i cristians de Tàrraga que l'Associació Guixanet ens ha brindat, en aquest afany de recuperar la cultura popular i que tant encertadament realitzen: L'Àliga de Tàrraga, el Ball de Nans, els Grallers de la Barra, Lo "Tossino", els nans: La "Rosalia", el "Pio", el "Guanxo" i tants altres que ens recorden aquest passat i ens mantenen fermes

en les nostres arrels i les nostres tradicions; un altre exemple: La plaça i el mur de Sant Jordi bastit pels Amics de l'Arbre i per l'artista Josep Castellana, amb l'inestimable recolzament de molts anònims, l'esforç dels quals han fet realitat aquest bell projecte, envoltat del bosc de "la Caixa" i embellint encara més el nostre estimat parc, patrimoni de tots els targarins i vetllat per aquesta gran entitat que aquest any arriba al centenari, un exemple més d'aquesta vigorosa i esforçada societat civil que assumeix compromisos socials amb sobrietat i sense demanar res a canvi, només ens queda l'agraïment i el reconeixement.

Vivim temps convulsos, només ha mancat l'injust gravamen fiscal de l'Iva cultural per castigar més el pretès benestar que poc a poc ens van prenent, els agents culturals han d'esforçar-se per continuar oferint les seves propostes, els empresaris han de rebaixar costos, els artistes es conformen amb sobreviure, però com deia el títol de l'editorial: ¡¡¡ Resistirem ¡¡¡. Fem nostre el lema de la Fundació de l'insigne escriptor d'Iria Flavia, Camilo José Cela per representar el que tots sentim i vivim cada dia, i que duem dins d'una petita maleta que cada dia agafem per sortir al carrer, plena de valors i buida de diners però amb gran dignitat per defensar tot el que pensem, el que volem ser i el que aviat decidirem. ☺

sumari

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen l'opinió de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

2 editorial <i>Qui resisteix, venç</i>	3 notícies	4-6 actualitat <i>XV Premis Culturàlia</i>	7-11 memòria històrica <i>La construcció de Sta. Maria de l'Alba de Tàrraga</i>
12 entitats <i>AgEnTa</i>	13 activitats del Centre Cultural <i>Nit d'Homenatge a la Natura</i> <i>Tertúlia sobre la crisi</i>	14-15 entrevista <i>Albert Marimon</i> cuiner	16 comarca <i>Els safarejos d'Agramunt</i>
17-21 rutes <i>Canal Segarra-Garrigues</i> <i>Calaf</i> <i>Vilosell i l'Albi</i> <i>De Montblanquet a Vallbona</i>	22 la cuina llibres	23 agenda	

culturàlia

Revista cultural de Tàrraga
Núm. 61 | octubre 2013

Direcció
Antoni Palou
Centre Cultural de Tàrraga
Directora executiva
Roser Torruella

Redacció
Laia Pedrós
Correcció
Laia Pedrós

Disseny i publicitat
Cristina Castells

Fotografia
Laia Pedrós
Josep M. Martí Carnicer

Col·labora
Antoni Palou
Pep Vall
Josep M. Martí Carnicer

Edició i màrqueting
Informació de Comarques, sl
Av. Catalunya, 65 < Tàrraga
Tel. 973 50 18 78
redaccio@comarquesdeponent.com
www.comarquesdeponent.com

Dipòsit legal: L-1528/98

EcoXarxa celebra el seu 1r Mercat d'Intercanvi a Tàrraga

Tàrraga va celebrar el passat 2 de novembre el primer Mercat d'Intercanvi impulsat a la ciutat per l'entitat EcoXarxa. Es tracta d'una iniciativa que proposa el troc de béns, productes i serveis. El bescanvi també es pot materialitzar mitjançant una moneda social pròpia anomenada "eco" com a model alternatiu de consum. Ubicat al carrer del Carme, el 1r. Mercat d'Intercanvi va aplegar una desena de parades de particulars amb roba, estris de la llar, joguines o calçat entre altres articles. Fonts d'EcoXarxa Tàrraga van avançar que es preveu repetir el mercat amb una periodicitat trimestral. EcoXarxa té registrats uns 200 socis a la demarcació de Lleida.

Una Ecoxarxa és una xarxa d'intercanvi de béns, serveis i coneixements amb la voluntat de recuperar la dimensió ètica i humana en les activitats econòmiques, superant l'individualisme i la competitivitat capitalista i impulsant una economia basada en la confiança, la reciprocitat, la solidaritat, la cooperació i l'ecologia.

A més, una Ecoxarxa fomenta l'economia local, el consum responsable i les relacions humanes, permet cobrir les necessitats bàsiques sense necessitat d'utilitzar l'euro, crea mecanismes de suport entre les persones i permet a aquestes desenvolupar noves habilitats més enllà de les purament professionals.

Els béns, serveis i coneixements es posen a disposició dels altres mitjançant troc directe o, si això no és possible, amb una unitat de canvi comuna.

Tàrraga compta amb una Ecoxarxa des del passat estiu i actualment ja té 23 socis. La unitat de canvi que utilitzen és l'eco, i aquesta els permet retribuir aquells intercanvis que no són directes, sigui entre usuaris de la xarxa de Tàrraga o amb altres ecoxarxes.

L'objectiu de l'Ecoxarxa de Tàrraga és dinamitzar la vida cultural i la interacció personal en les relacions econòmiques així com també recolza l'emprenedoria i el consum responsables. L'Ecoxarxa Tàrraga està oberta a qualsevol persona o projecte autònom, però per raons de proximitat, principalment de les poblacions de l'Urgell, Segarra, Noguera, Pla d'Urgell i Garrigues.

Entrega dels Premis Cambra a Tàrraga

El president de la Generalitat, Artur Mas, va destacar el passat 11 d'octubre a Tàrraga que Catalunya és un país que té l'origen en el món del comerç, "que vol dir el món del diàleg i de la negociació", i de la cultura, "que per definició marca un esperit de convivència i esperit pacífic". El president, que va presidir l'entrega de la setena edició dels Premis Cambra, va dir que per sortir de l'actual situació de crisi econòmica "hem de tenir en compte els empresaris guardonats aquest vespre a Tàrraga, tots ells de sectors molts diferents" però amb una mateixa forma de fer: "treballar molt, treballar bé, tenir la ment oberta, i tenir idees noves cada dia".

En aquesta setena edició dels Premis Cambra, en els quals podien optar les més de 3.000 empreses que formen part de la demarcació de la Cambra de Comerç i Indústria de Tàrraga, es va guardonar Torrons Vicens d'Agramunt a la Internacionalització per ser una empresa que, amb 130 treballadors, exporta a més de 20 països i té 23 botigues, algunes de les quals a l'estranger. El guardó a la Investigació i el Desenvolupament fou per Semillas Fitó d'Anglesola, empresa amb 130 anys d'història i amb un volum de negoci de 70 milions d'euros, amb previsió de créixer un 10% aquest exercici i dels quals destina el 15% a la investigació. El premi de Serveis va ser per Ondara Logística de Tàrraga, una empresa relativament jove ja que es va crear el 2002 però que amb tan sols 11 anys ha passat de 3 a 50 treballadors que es dediquen als serveis de mercaderies. Fa uns mesos van adquirir uns terrenys que es troben a l'Hort del Barceloní de la capital de l'Urgell, on està previst que hi construïxin un edifici que acollirà les oficines. Per la seva part, Teixits Selectes Gassol també de Tàrraga va rebre el guardó al Comerç, per ser una empresa familiar amb més de 80 anys d'història (es va crear el 1934) que s'ha anat adaptant als temps i actualment compta amb quatre botigues a la demarcació. Els Premis Cambra 2013 també van fer un reconeixement especial a Antonio Pujol, un directiu de banca que va néixer el 1974 a Algerri i que actualment és el director general de la banca minorista del Banco Popular.

El president de la Cambra de Comerç de Tàrraga, Delfi Robinat, va explicar que "aquests guardons són el reconeixement públic que la Cambra atorga a aquelles persones, projectes de futur i empreses que contribueixen a potenciar el desenvolupament social i econòmic de la demarcació".

L'acte d'entrega dels guardons dels Premis Cambra va tenir lloc a l'Espai MerCAT de la capital de l'Urgell en un sopar que va reunir més de 300 persones. A l'inici de la vetllada es va fer un minut de silenci per Alba Martí.

XV Premis Culturàlia

Text i Fotografia: Laia Pedrós

El Centre Cultural de Tàrrrega reconeix des de fa 15 anys la tasca social, cívica i cultural realitzada per persones i entitats de la ciutat i de la comarca de l'Urgell. L'any passat es van entregar un total de quatre guardons. D'aquests, destacava el de trajectòria personal que va recaure en la figura de mossèn Josep Garriga Sampons, fundador de l'Associació Alba així com de l'hospital i de la llar d'infants La Pau. Mossèn Garriga, de 85 anys, va arribar a Tàrrrega l'any 1964 on va exercir de rector de l'església de Santa Maria de l'Alba i va desenvolupar una tasca significativa en el camp social. Per això, l'any 2001 l'Ajuntament el va nomenar fill adoptiu de la ciutat, i el 2005 va ser l'encarregat de fer el pregó de la Festa Major rebent llavors també un gran homenatge.

Els responsables de la galeria d'art Cal Talaveró de Verdú recullen el premi comarcal.

L'Ajuntament d'Ivars d'Urgell, homenatjat amb el premi intercomarcal per la seva tasca en la recuperació de l'estany.

El mossèn Josep Garriga és guardonat per la seva trajectòria personal en benefici de les persones i entitats de Tàrraga.

Jesús Vilamajó rep el trofeu per la seva creació artística, centrada en els camps de la fotografia, el vídeo i el disseny gràfic.

La comissió organitzadora del centenari de futbol a Tàrrrega és l'entitat reconeguda en aquesta ocasió.

L'acte de lliurament dels premis Culturàlia va tenir lloc el dia 17 de novembre en un sopar molt emotiu que es va celebrar a la sala de festes del restaurant La Granja de Tàrrrega. El president del Centre Cultural, Pep Vall, va aprofitar l'acte per explicar que "els Culturàlia són únics i diferents a la resta de guardons que s'entreguen a les terres de Lleida ja que premien a les persones, són uns guardons humans, per això enguany hem decidit homenatjar a Mossèn Josep Garriga, de profunda conscienciació social i sempre mostrant una gran atenció per als més desfavorits".

En el moment de recollir el guardó, Mossèn Josep Garriga es va emocionar i va assegurar que ell no havia fet res sinó que s'ho havia trobat, és a dir, ho havia fet amb l'ajuda de tots els targarins i targarines que s'anava trobant en el camí de la vida.

Mossèn Josep Garriga es va mostrar molt agraït amb els veïns de Tàrrrega, on va assegurar que s'hi sentia com un autèntic fill ja que des que

va arribar a la ciutat ha rebut desenes d'homenatges i reconeixements diferents.

Per tercer any consecutiu, es va homenatjar una personalitat de les terres de Lleida, que no tenia relació amb Tàrrrega ni la comarca de l'Urgell. Es tracta del guardó intercomarcal que en aquesta ocasió es va entregar a l'Ajuntament d'Ivars d'Urgell per la seva tasca en la recuperació de l'estany d'Ivars-Vila-sana. L'alcalde d'aquesta localitat del Pla d'Urgell, Ramon M. Guiu, va ser l'encarregat de recollir el guardó i va explicar que ara l'objectiu del consistori és fer que l'estany sigui també de les persones així com poder-ni treure un rendiment econòmic impulsant-ne el turisme.

Per la seva part, la presidenta del Consell Comarcal de l'Urgell, Rosa Maria Mora, va glosar l'intensa trajectòria de la galeria d'art Cal Talaveró de Verdú, que es va fundar l'any 1994 i que acull mostres temporals i promou exposicions itinerants tot sovint, a més de comptar amb un

fons propi d'art amb autors de prestigi com Subirachs, Miró, Guinovart, Geest, Minguell o Siré, entre d'altres. Els seus propietaris van recollir el premi comarcal.

Jesús Vilamajó va ser homenatjat amb el guardó a la creació artística pel seu treball en camps com la fotografia, el vídeo, el disseny gràfic i la imatge.

Finalment, l'entitat premiada en aquesta ocasió va ser la que organitzava el centenari de la pràctica del futbol de competició a Tàrrrega, associació presidida per Antoni Tàcies. Aquesta entitat va organitzar entre l'any passat i aquest diversos actes (com l'edició d'un llibre) per rememorar la trajectòria esportiu de 7 clubs: CE Tàrrrega Futbol Club, Tàrrrega Sport Club, CF Tàrrrega, UE Tàrraguense, CAR de Tàrrrega, Unió Deportiva Tàrrrega i l'actual UE Tàrrrega. L'acte va estar amenitzat amb l'actuació dels baritons Josep Maria Huguet i Josep Maria Fontanales, de la pianista Camre Bagué i de la rapsoda Paquita Balcells. 🎵

m

memòria
històrica

culturàlia 7

La construcció de
**Santa Maria
de l'Alba** de Tàrraga
(1a part)

Text: Jaume Aligué
Fotografia: Josep M. Martí Carnicer

L'església romànic-gòtica es va enderrocar la tarda del dia 15 de febrer de 1672 en caure el campanar, ensorrant la meitat de l'església i malmetent seriosament la capella de les Santes Espines. Per part del Consistori es va cridar Fra Josep de la Concepció, carmelita descalç, per fer un diagnòstic sobre l'edifici.

m memòria històrica

Va arribar a Tàrraga, l'1 d'abril de 1672 per fer-se càrrec de sí es podia reparar l'obra caiguda.

El seu dictamen va ser que no hi havia manera d'aprofitar la construcció antiga i va proposar la creació del nou temple i campanar.

Fra Josep es va apressar a presentar el projecte de la nova obra i el pressupost final de la mateixa. Va calcular que el nou projecte de planta vindria a costar unes 17.550 lliures, a més del campanar que suposaria un cost de l'entorn de 7.000 lliures, més la capella de les Santes Espines, amb un cost de 1.000 lliures i la del Santíssim, amb un cost de 500 lliures, sempre i quan tota l'obra es fes en conjunt, sense tenir en compte el que després s'hauria de fabricar pel que ocupava l'església vella. Tot en conjunt, va estimar el seu cost en unes 30.000 lliures. El projecte presentat per fra Josep de la Concepció, fou aprovat, malgrat l'enorme i desorbitat pressupost de la seva construcció.

A fra Josep, se li va liquidar pels seus honoraris 66 lliures, en pagament pels seus treballs de les traces, dels perfils i aixecaments de la fàbrica de l'església major, campanar i capella de les Santes Espines i la seva explicació, treballs que va fer constar en dos pergamins i un quadern (en l'actualitat el quadern és desaparegut i els dos pergamins es guarden a l'arxiu parroquial).

El primer pergami conté els alçats de la construcció. En el segon hi ha la planta del temple i el perfil de la façana orientada cap a llevant.

La primera pedra de la construcció es va col·locar el 31 de juliol de 1672.

Al mateix temps de la construcció de l'església es va emprendre la construcció del campanar i la capella de les Santes Espines.

El 1688, és l'últim any en què consta la visita a l'obra de fra Josep de la Concepció a Tàrraga. En aquell any ja estaven construïts el creuer i les dues primeres capelles contigües i molt avançat el campanar, la sagristia i la capella de les Santes Espines.

El 1689, el consell municipal, va decidir donar l'obra de construcció de la cúpula a preu fet. Però cap mestre d'obres no s'atrevia a fer-se'n càrrec, al·legant la feblesa dels pilars i els

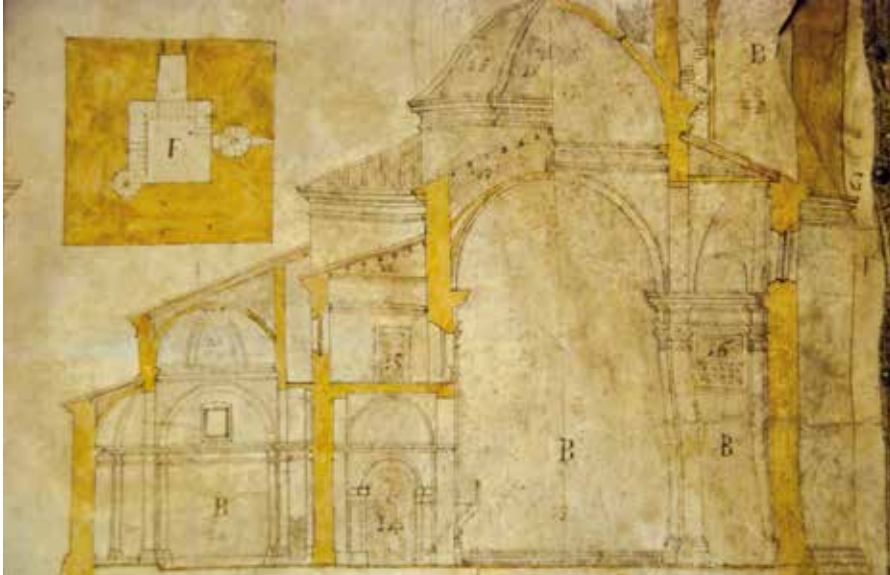

arcs del creuer. Amb tot, les obres es van emprendre.

Cinc anys després de la construcció estava quasi bé resolta: el 1693 es començava a aixecar el tambor que havia de sostenir la cúpula i a l'octubre del mateix any es va cridar el mestre Benet Juli per fer la visura de l'obra. El mes de maig de 1694 un paer de la vila es va desplaçar a Reus per interessar a fra Jaume Ribot per les obres de la fàbrica de la nova església. Es tractava de fra Jaume de Sant Agustí, carmelita descalç, escultor i també arquitecte ocasional, molt actiu a les terres de Tarragona i lligat a una de les obres de fra Josep de la Concepció a Reus, es tractava de la cons-

trucció de la capella del Santíssim a l'església prioral de Sant Pere.

Fra Jaume es va desplaçar a Tàrraga per tal de visionar les obres de l'església parroquial, concretament l'aixecament de la cúpula i va ser nomenat director de les obres. L'erecció de la cúpula fou un dels elements constructius que més mal de caps va comportar per la por que no aguantés. Per tal de reforçar la seva construcció es va decidir construir a la banda exterior de l'epístola un arc a manera de contrafort. La seguretat que va infondre la presència de fra Jaume a l'obra va permetre que la construcció de la cúpula s'acabés el mateix any de 1694.

L'església, amb el campanar i la façana inacabades va ser beneïda el 19 de maig de 1696. Encara havia de ser enderrocada part de l'església vella, pavimentar el terra i acabar la major part dels altars.

Als problemes constructius de l'església, va caldre sumar-hi els problemes financers de la seva construcció, el que va fer que l'obra de la nova parroquial no es donés per acabada fins ben entrat el segle XVIII. Fou el 15 de novembre de 1742, que amb la intervenció del mestre d'obres Pau Serradell, es van donar per acabades les obres de construcció de la parroquial targarina, quedant però inacabades la seva façana i el campanar.

El 1747 es coronar i cobrir el campanar, restant incompleta la totalitat de la seva construcció, tal com fra Josep de la Concepció l'havia dissenyat.

L'altre element dissenyat per fra Josep de la Concepció, que no es va executar va ser la portada de l'església. La que actualment hi ha va ser creada el 1744 amb la finalitat de servir d'entrada al cor baix que s'havia de construir al mig de la nau i que mai es va portar a terme. Aquesta portada es va situar a la part interior de la porta principal de l'església, i no va ser fins a la dècada dels anys seixanta del segle XX, que es va treure de l'interior de l'església per passar a

m memòria històrica

ocupar el seu lloc actual a l'exterior del temple, formant part del conjunt de la seva façana principal.

Les capelles més importants de la parroquial, per entitat i per devoció, són les de les Santes Espines i la de la Mare de Déu dels Dolors, que sobresurten clarament del cos de l'església per la part de l'evangeli, al qual estan afegides. Aquestes van ser inaugurades l'any 1758.

La capella de la Mare de Déu del Dolors no formava part del projecte original de Fra Josep de la Concepció, es va començar a construir l'any 1704 i restà inacabada. Originalment s'hi accedia per una porta situada a una banda de la capella de les Santes Espines. Passada la guerra civil

del 1936 l'orientació de la capella fou canviada, de manera que el que abans era capçalera de la capella, son avui dia els peus i el pany de pared on s'obria la port és ara la capçalera. L'accés actual es fa per una porta lateral oberta a la capella que correspon al primer tram de la nau i que fins a la guerra civil del 1936 havia estat la capella dedicada a Sant Esteve. Per a la porta d'accés actual van ser aprofitades les pedres provinents de la porta construïda al segle XVIII. Aquesta capella va allotjar un retaule dedicat a la Pietat o dels Dolors, obra de l'escultor vigatà Pere Costa i Cases (1695-1761). El grup escultòric era considerat d'un gran realisme, essent considerada l'obra d'aquest

artista d'una gran qualitat. Va ser destruït i cremat en la guerra civil del 1936.

La capella de les Santes Espines es va construir d'acord amb la traça original de fra Josep de la Concepció, però va patir una modificació posterior l'any 1758 per desig de la confraria de l'Esperança, ampliant-se la planta centralitzada en una planta longitudinal. L'any 1728 al braç dret d'aquesta capella es va obrir la porta de la capella de la Mare de Déu del Roser.

El retaule que va presidir la capella de les Santes Espines fins a la guerra civil del 1936 va ser obrat per l'escultor vallenc Lluís Bonifaç i Massó (1730-1786).

Després de la Guerra Civil

L'esclat revolucionari de 1936 va destruir les imatges, els altars, les campanes, a excepció de la "Bou", els ornaments i tots els signes religiosos del temple, el qual es destinà a mercat municipal. A més de la seva degradació inicial, els bombardejos de l'any 1938, enfonsaren la volta de la nau central, la cúpula del cimbori, les voltes del creuer i els sostres de la sagristia major. Així doncs, aquell gran temple parroquial quedà, en gran part destruït, i va mantenir solament les parets i el campanar.

Les obres de reconstrucció duraren molts anys i el seu cost fou extraordinari. Fins l'any 1964 no s'aconseguí la plena reconstrucció arquitectònica

de l'altar major amb el baldaquí actual, les capelles del Sagrat Cor, de la Mare de Déu dels Dolors, de la Mare de Déu de Montserrat i els altars de les naus laterals. També s'havien entronitzat les noves imatges de talla actuals i s'havia millorat moltíssim la decoració i l'embelliment. Les magnífiques pintures de la capella dels Dolors, de la Mare de Déu de Montserrat i les dels altars de la nau lateral esquerra, és obra del gran mestre local Jaume Minguell Miret.

No obstant això, a partir de 1965 es continuaren fent millores importants, les quals han tingut un bell i majestuós color-lari pictòric amb els frescos dels artistes Jaume i Josep Minguell.

BIOGRAFIA

FRA JOSEP DE LA CONCEPCIÓ

Nascut a Valls, l'Alt Camp el 1626 – morí a Nules, la Plana Baixa el 1690. Nom de religió Josep Ferrer, arquitecte. Ordenat carmelita descalç, a Mataró, a 25 anys. Convertí l'Hala dels Draps de Barcelona en Palau del Virrei (1663), edifici ja desaparegut que donà nom al pla de Palau. Traçà el campanar de Vilanova i la Geltrú (1670), que tingué una notable influència, O, les capelles de la Concepció de la seu de Tarragona (1673) i del Santíssim a Sant Pere de Reus (executada del 1694 al 1696), la Capella de Sant Oleguer la seu de Barcelona (1676). Fèu diversos projectes a Vic, entre els quals els de la catedral nova (1679) –que no es dugueren a terme–, el convent de Sant Jeroni, la casa de la ciutat, el palau episcopal (1675) i el convent dels carmelites. Una de les seves obres principals fou l'església dels Josepets de Gràcia. Treballà també a Torelló, la Selva del Camp, Balaguer i Tortosa. Cridat a Madrid a 63 anys, molt probablement hi traça el temple de San José, que no fou començat –amb modificacions– fins anys més tard.

El seu estil

Els treballs de fra Josep estan emmarcats per la normativa general que havia dictat l'orde. Seguint aquest criteri, la seva obra respira senzillesa, no exempta, però, d'una certa monumentalitat. Aquest segell d'austeritat cal situar-lo en un temps en el qual l'obra religiosa, i la pública en general, està marcada pels excessos del barroc. La manera de fer del tracista es manté tan en les esglésies del Carmel com en els encfrescs de temples per part dels bisbats i en l'obra civil que se li encomana. Dues característiques destaquen en el conjunt del seus treballs, les façanes i les cúpules. En les primeres adopta l'estil conegut com a carmelità: tres cossos verticals (o un de sol, si l'obra és més senzilla) que donen entrada a les naus, amb un frontó triangular sobre el cos central en el que s'obre un òcul circular o un rosetó, segons els casos. L'altre element freqüent és la cúpula que utilitza sistemàticament en les esglésies i capelles, amb diferents variants de sustentació i adaptació.

AgEnTa: Agrupació d'Entitats de Tàrraga

Un total de 45 entitats targarines es van unir el passat mes d'abril per crear l'AgEnTa (Agrupació d'Entitats de Tàrraga) que neix amb l'objectiu de generar una xarxa entre associacions de la ciutat per poder sumar esforços i col·laboracions.

Les 42 entitats que formen part de l'AgEnTa són de diferent caire i s'hi poden trobar associacions culturals, socials, esportives, benèfiques, solidàries, musicals, teatrals, fotogràfiques, juvenils o femenines. La intenció d'aquesta nova agrupació és compartir i aprofitar els recursos humans i materials que cada entitat disposa, difondre conjuntament el calendari d'activitats i unir-se per fer front a possibles problemàtiques que puguin sorgir.

L'AgEnTa també té la voluntat de generar sinergies intergeneracionals entre els membres d'aquestes associacions i establir col·laboracions entre tots els socis a nivell de voluntariat i ajuda per realitzar les diferents activitats.

La llavor d'aquesta nova agrupació va sorgir durant el passat acte del cente-

nari del Parc de Sant Eloi de Tàrraga quan diferents associacions es van unir per fer una plantada d'arbres de les entitats targarines. Des d'aquell moment, els màxims responsables de cada entitat s'han reunit en diverses ocasions per debatre com s'havia d'articular l'agrupació i quin funcionament hauria de tenir. Així, les entitats realitzaran reunions trimestrals i cada 6 mesos hi haurà una associació que serà l'encarregada d'organització i representació. L'Associació Agrat és la primera representant de l'Agrupació AgEnTa.

La primera activitat conjunta es va fer en el marc de la passada Festa Major de Maig de Tàrraga on l'agrupació va crear una credencial anomenada "Targarinatge" que tenia l'objectiu de certificar qui era el targarí que va assistir a més actes de la Festa Major. En cada acte organitzat per les entitats locals, hi havia un punt on es podia segellar la credencial i el guanyador es va emportar el premi de convertir-se en el Masser de la Nit del Tararot de la Festa Major de Tàrraga de l'any vinent. 🍌

Les entitats que formen part d'AgEnTa són:

- Agrupació Amics de Tàrraga Blai
- Agrupació Amics de la Sardana
- Agrupació Excursionista de l'Urgell
- Agrupació Fotogràfica
- Agrupament Escolta i Guia Mestre Güell – Roger de Llúria
- AMPA Maria Mercè Marçal
- ANC Tàrraga
- Associació Agrat
- Associació Alba
- Associació Alzheimer de Tàrraga i Comarca
- Associació Cultural Guixanet
- Associació Cultura La Fal·lera Gegantera
- Associació Fraternal de Minusvàlids i Malalts de Tàrraga i Comarca (FRATER)
- Associació de Salut Mental Ondara-Sió
- Associació Espirita Otus i Neram
- Associació Paupaterres
- Associació per a la Recerca Pedagògica Terres de Ponent
- Associació Vehicles Antics i Clàssics
- Ateneu de Tàrraga
- Càritas Parroquial de Tàrraga
- Casal Popular El Rostoll
- CEACA Tàrraga
- Centre Cultural de Tàrraga
- Club d'Atletisme 100 X 100 Fondistes de Tàrraga
- Club Futbol Sala Tàrraga
- Club Ciclista Tàrraga
- Club Natació Tàrraga
- Club Patinatge Artístic
- Cobla Tàrraga
- Coral Infantil Mestre Güell
- Coral Mestre Güell Roger de Llúria
- Coral Ramon Carnicer
- Creu Roja L'Urgell
- DYA Tàrraga
- Dones Arrel
- Esbart Albada
- Fòrum femení d'opinió
- GIC Centre d'Espai
- Grup de Missions i Mans Unides
- Grup de Teatre BAT
- Servei de Suport al Dol de Ponent
- Societat Protectora d'Animals de Tàrraga
- Societat Sant Antoni Abat
- Tàrraga Hoquei Patins Club
- Youngers Batucada

1a Nit d'homenatge a la Natura

El Centre Cultural de Tàrrrega va organitzar el passat 22 de juliol un maridatge de cultura i natura al Parc de Sant Eloi. Una cinquantena de persones es van trobar en aquest espai natural de la capital de l'Urgell per gaudir de la posta de sol i de la sortida de la lluna plena.

L'acte va comptar amb una representació poètico-musical a càrrec de les targarines Sílvia Lloses i Glòria Vallverdú. Entre les poemes que es van recitar hi havia Final del laberint de Salvador Espriu, Nit de

Sant Joan de Joan Ros i L'ànima de les flors de Joan Maragall. El president del Centre Cultural de Tàrrrega, Pep Vall, va explicar que l'objectiu és organitzar una sortida cada mes. 🌙

Text: Laia Pedrós · Fotografia: Josep M. Martí Carnicer

2a Nit d'homenatge a la Natura

Després de la bona acollida que va tenir la primera nit d'Homenatge a la Natura, es va pensar de repetir-ho en una segona nit al mateix lloc, aquesta el següent mes, l'agost, reivindicant el mateix tema. I així va ser.

La sorpresa fou general al veure quasi congregades un centenar de persones al punt de partida. També es va repetir l'anada a la creu dels Escolapis, doncs la posta del sol no va fallar, com no podia ser d'altra manera... i tots els presents la vàrem gaudir tant o més que la del mes passat. La lluna, pel seu compte, no

s'adormí i a l'hora es mostrava també en el seu lloc.

Una vegada degustats els entrepans, que molts ja duien, s'iniciaren les actuacions preparades per la festa a la plaça de l'Estanyol o Pla de l'Ermida.

La Carme Estadella ens va recitar unes poesies i ens va comunicar, deixant-nos a tots perplexes, del seu naixement a l'ermita de Sant Eloi, fet que va aprofitar per recitar, amb certa emoció una de les poesies pròpies, finalitzant la seva intervenció amb una poesia dedicada a la seva casa natal.

Text i Fotografia: Josep M. Martí Carnicer

Després foren tres acordionistes els qui allargaren la trobada amb els seus instruments. Francesc Rufes, Daniel Eliés i Miquel Torres, tots tres targarins, amenitzaren amb diverses cançons la vetllada, rebent forts aplaudiments del nombrós públic.

La marinada, que sempre es convida ella mateixa..., també va fer acte de presència i fou la principal causa de què el concert s'acabés més aviat del previst, la fresca era notòria, i fou un digne colofó d'una agradable vetllada que el Centre Cultural pensa repetir l'any vinent. 🌙

Tertúlia sobre com sortir de la crisi

En el marc de les activitats que organitza durant l'any el Centre Cultural de Tàrrrega, el passat 21 de juny va tenir lloc al local de la Societat Ateneu de la capital de l'Urgell un col·loqui-tertúlia que va tractar sobre com sortir de l'actual crisi econòmica. L'acte va reunir una vuitantena de persones. 🗣️

Text: Centre Cultural · Fotografia: Josep M. Martí Carnicer

Text i Fotografia: Laia Pedrós

Albert Marimón

Cuiner de l'any 2013

Albert Marimón Roca

Albert Marimón Roca, propietari del restaurant La Cava de Tàrrrega, és el Cuiner de l'Any 2013, després de rebre el guardó el passat 24 de febrer en el marc del Fòrum Gastronòmic de Girona. La seva filosofia de treball se centra en la cuina amb productes de proximitat, com més artesans i ecològics millor. A la vegada, vol oferir plats a bons preus per aconseguir que els seus locals estiguin sempre plens de gent. Marimón també creu que la clau de l'èxit és comptar amb un bon equip de professionals que sàpiguen transformar els productes.

Quina va ser la primera reacció que va tenir quan li van dir que estava nomenat a ser el Cuiner de l'Any?

La primera reacció va ser de sorpresa ja que nosaltres no hem pensat mai en premis ni en distincions. De fet, el nostre objectiu és centrar la cuina amb productes de proximitat, com més artesans i ecològics siguin millor. Això però és cada vegada més difícil. Per exemple, fa uns dies el meu tiet, que sempre s'ha dedicat a produir mel, m'explicava que de setze arnes només una genera mel ja que no hi ha abelles. Sembla ser, doncs, que en aquests moments la producció mana sobre la qualitat del producte ja que ens ho estem carregant tot, no hi ha consciència i respecte per l'entorn. La majoria de les persones busquen per damunt de tot el rendiment, que s'aconsegueix amb llavors transgèniques i pesticides, entre d'altres, però això fa que ens estiguem carregant el patrimoni gastronòmic.

Ha notat increment de clients des que es el Cuiner de l'Any 2013?

No, de fet al restaurant La Cava tenim la sort de mantenir sempre una mateixa línia. Tenint un local petit (aforament de 33 persones) i ajustant-nos als costos, ens assegurem uns clients fixos. La nostra filosofia de treball és poder oferir plats que al client li resulti més econòmic menjar-los al restaurant que elaborar-los a casa seva, tenint en compte totes les despeses.

Sempre hem pensat que és necessari mirar enrere, abans la gent anava als hostals i a les fondes a menjar, independentment de qui ho regentés i del menjar que s'hi donés. Doncs això, volem que vinguin a La Cava a menjar i si s'ho passen bé, millor. A banda, hem tingut la gran sort que els veïns de Tàrrrega ens han donat el seu suport des de bon principi.

Més del 90% dels plats que ofereixen estan elaborats amb productes de proximitat, d'on provenen?

Ens centrem amb els productes de Lleida per proximitat

ja que la distribució és la principal problemàtica dels petits productors. Tot i això, també treballem amb aliments d'altres zones. Per exemple, el peix ens el fan arribar de Sant Carles de la Ràpita, Tarragona i Vilanova; i les ostres, l'anguila, la sardina i l'angula, del Delta de l'Ebre.

També cuinen una gran varietat d'herbes silvestres?

Sí, el David Moreno es va incorporar fa un any i mig al nostre equip per ajudar-nos en diverses tasques i una de les coses que ens aporta és la introducció d'herbes silvestres de la zona als plats que oferim. Aplica els seus coneixements d'etnobotànica a la nostra cuina i això li dona valor afegit.

Quan va adquirir La Cava?

L'any 2005 amb un amic mariner, el Manel, vam agafar un traspàs, però no hi fèiem res. Una fira del teatre vam obrir, per provar, però va estar uns anys parada. Mentre treballàvem en el projecte de La Cava, ens va sortir l'oportunitat de reobrir el xiringuito a Barcelona, en aquest cas en un parc de l'Horta, però llavors el meu amic va desaparèixer. Va sortir de viatge amb vaixell, de Masnou a Vinaròs per fer un transport, i passant per davant de Barcelona, amb un cop de mar va caure a l'aigua i no se'l va tornar a trobar. Llavors vaig decidir marxar a Barcelona i em vaig centrar amb el projecte del xiringuito, que finalment vaig obrir al juliol del 2007. Uns anys més tard, quan ja funcionava, vaig tornar a Tàrrrega i vaig obrir La Cava, era el febrer de 2011.

I ja per acabar, com definiria la cuina catalana?

Gràcies a tots els estrellats encapçalats per Ferran Adrià, la cuina catalana ens ha donat a tots els cuiners catalans un lloc de feina per a tota la vida en qualsevol punta del món. Crec que és una cuina molt equilibrada, tenim de tot, igual que ens passa amb el paisatge, des del mar fins la muntanya. Tenim tot tipus d'alimentació i una gran varietat de productes de molta qualitat. 🍷

Els Safarejos d'Agramunt

L'Ajuntament d'Agramunt ha organitzat enguany i en motiu de les Jornades de Patrimoni Europeu un conjunt de visites guiades als safarejos municipals, construïts el 1882, vint anys després de la construcció del Canal d'Urgell. Les visites es van dur a terme els dies 28 i 29 de setembre a les 11 del matí i a les 5 de la tarda. Els safarejos es van omplir d'aigua per a l'ocasió. Segons la regidora de Cultura, Mercè Cases, "es tracta d'una construcció d'alt valor arquitectònic i alhora de gran valor social, que explica la història de les dones del nostre municipi." En aquest sentit, l'Ajuntament està treballant per a declarar-lo Bé d'Interès Local durant els propers mesos.

Història

Construïts l'any 1882, els safarejos d'Agramunt van utilitzar-se fins que la

rentadora es va popularitzar, tot i que l'aigua corrent ja va arribar a les cases d'Agramunt l'any 1902. L'aigua arribava del Canal d'Urgell, situat a pocs metres, del qual hi ha un dret d'ús d'aigua. Les formes i el tamany dels safarejos d'Agramunt fan que es tracti d'una construcció excepcional i gairebé únics. Disposen de dues làmines d'aigua formant una gran doble U per augmentar-ne el perímetre i que hi poguessin cabre més rentadores i una gran font ornamental al centre. Posteriorment, es va construir un petit rentador per a netejar la roba dels malalts i una gran porxada.

L'any 2003, el grup d'artistes UNDETRES, format per Serafina Balasch, Ramon Guixé i Montse Guerrero, va realitzar una acció reivindicant la salvaguarda d'aquesta obra. L'acció va consistir en una neteja, en fer-hi tornar a córrer l'ai-

gua i en emmortallar l'obra amb un gran llençol blanc. Posteriorment, a partir d'aquesta acció, els tres artistes van fer una exposició titulada Rèquiem durant la Festa Major de 1998 que fou un èxit d'un públic que va prendre consciència que s'estava perdent un patrimoni arquitectònic i social. El treball fou una barreja d'història i de costums i es va arribar a fer sabó, que s'anava repartint entre el públic.

Poc temps després, l'Ajuntament d'Agramunt va encarregar un treball a la Universitat de Lleida on es reproduïen virtualment els safarejos de l'any 1808 i es proposen una sèrie de millores al monument i a l'entorn. L'any 2003 s'inicien les obres de restauració i el grup UNDETRES crea una escultura representativa, que són tres agulles d'estendre roba de tres metres d'alçada en diferents posicions. ☺

Descobertes de l'entorn: Canal Segarra-Garrigues De Puelles a Pallargues

Text i fotografia: Antoni Palou Català
Centre Cultural de Tàrraga

Capbussats en la primavera, la descoberta d'avui tindrà un sol protagonista: El Canal Segarra-Garrigues, en el seu recorregut de Puelles fins a la bonica vila de Pallargues, i una sola comarca: La nostra, l'Urgell. Sortim de Tàrraga, anem cap a Agramunt i ens desviem en direcció cap a Les Puelles, la carretera és estreta i abans d'arribar a Coscó trobem el canal: Serà el punt de partida. El canal central té una via asfaltada a cada costat, on no és permès el pas de vehicles -exceptuant els del personal de l'obra-, protegit cada tram entre ponts, per un cademat. L'obra és impressionant, dotada de la tecnologia més avançada, i la prova més palpable és que el canal central, en comparació amb el d'Urgell, no és tant ample pel fons però molt més ample per dalt, el qual permet un major cabal d'aigua i una capacitat suficient pel reg dels camps. Iniciem la ruta caminant per la via asfaltada de la dreta, i a mesura que anem recorrent el canal -que avui és buit-, anem trobant ponts que salven el recorregut dels camins de terme

o de finques travessant per sobre del canal, uns per dalt, els altres per baix per túnels, amb un absolut respecte al medi ambient. Tots els camps, a dreta i esquerra, presenten aquestes tonalitats verdoses pròpies del temps, des del verd més sofert dels camps de blat i ordi fins el més pàl·lid dels camps de colza, ratllant el groc en un harmoniós contrast amb l'arbrat propi d'aquestes contrades limitrofes amb la Segarra, és a dir, oliveres, ametllers, bedolls i alzines; pel tram on discorrim trobem una primera zona de neteja del propi canal consistent en una rampa que llisca des de la pròpia via fins baix el canal i que suposem, servirà per tasques de manteniment i neteja. Gairebé a mig recorregut, arribem a una presa amb comportes, d'on surten diferents canonades que abasteixen una imponent bassa de reg tan gran com deu camps de futbol, i que pot arribar a emmagatzemar 423.000 m³ d'aigua, amb fauna pròpia com ànecs i altres ocells, que també suposem que deu complir finalitats reguladores pel reg de la zona; continuem el camí, i trobem més

ponts, més rampes de neteja, al fons, a la dret, anem veient Puigvert d'Agramunt, després Castellnou d'Ossó, Ossó de Sió fins arribar a Les Pallargues on finalitzem el recorregut per imperatiu no legal, sinó físic, ja que en aquell punt finalitza la via asfaltada, donat que el canal continua en un llarg aqüeducte de set-cents metres de llargada (693,5 mts. per ser més precisos), una gran obra d'enginyeria que deixa el canal a cel descobert durant tot aquest recorregut; han estat nou quilòmetres de recorregut, agradable i interessant. La descoberta d'avui ens ha permès visualitzar aquesta obra que garantirà el futur de les nostres contrades i el de les properes generacions i que tants esforços ha costat al nostre entorn, essent afortunadament l'única obra que continuarà amb finançament aquest any, en aquest mal ambient de retallades i limitacions econòmiques que tots estem sofrint per part del govern espanyol, del que cal adoptar importants mesures amb immediatesa per tal garantir la pròpia subsistència del nostre estimat país.

Calaf

La sortida d'avui ens durà al cor de Catalunya, a la comarca de l'Anoia, a Calaf; el temps sembla que ens ha brindat una treva, no temim vent, tampoc massa fred i un sol esplèndid que va apartant la boirina matinal que envaeix aquelles contrades; abans hem estrenat la doble via de l'eix, amb prèvia aturada per esmorzar a les Oluges; ben aviat arribem a aquesta subcomarca de l'Anoia, també anomenada la Segarra Calafina. Deixem els vehicles prop de la plaça dels Arbres i puntual a les 11:00 es presenta la Gemma, serà la nostra guia per tot el matí. Ens comenta que Calaf té gairebé uns 3.350 habitants, situada a uns 680 mts d'altura, alberga uns indrets històrics i d'altres curiosos que de seguida coneixem, i que vaig referint per ordre de visita; Cal Segarra o Casa Figuerola, al carrer del Ravalet, ferm edifici bastit el s. XIX, i llur importància es deu a que l'any 1816 hi nasqué Laureà Figuerola, després ministre de finances del govern del general Serrano a resultes de la gloriosa revolució de 1868, general tristament famós ara, per la seva participació en el magnicidi del General Prim, com ha quedat al descobert segons recents estudis. Laureà Figuerola, fou l'instaurador de la pesseta com a unitat de compte a tot l'Estat, unificant la moneda de tot el territori. Seguim fins Cal Matricules, al carrer St. Jaume i entrem al portal, és una edificació senyorial dels segles XVI-XVII, testimoni de la important producció cerealística i del comerç català d'aquell temps. Arribem a la Plaça Gran, antiga seu del "mercat de Calaf" i escenari de la coneguda llegenda que ha arribat a nosaltres gràcies a Apel·les Mestres diu així: "Calaf és un país fred, tan fred que els seus hiverns es consideren dels més

rigorosos, i amb tot i ser-ho tant, en vingué un tan sobtat, tan superior a tots els haguts i per haver, que un dia de mercat, quan tota la plaça era plena de bestiar i de compradors, sobrevingué una gelada tan horrorosa que les paraules es glaçaven en sortir dels llavis. Tothom tractava i contractava, tothom demanava i oferia, però no se sentia res; però el dia anà avançant, cobrà força el sol i a la fi començà el desglaç per allà a migdia; i així com s'anà desglaçant l'aigua, s'anaren desglaçant les paraules, totes les paraules que durant tot aquell matí havien anat glaçant-se per la plaça! És a dir, que entre les paraules que es desglaçaven i els crits dels que volien parlar i no podien fer-se sentir, va resultar tal xivarri i tanta confusió que no va haver-hi manera de fer-se entendre. I segons uns, el mercat de Calaf va acabar-se a garrotades; segons altres, fugin tothom amb les mans a les orelles".

Passem per davant de l'Ajuntament i ens endinsem cap a un passadís estret i no gaire llarg, situat justament sota el campanar, on podem contemplar dos de les Escultures al Carrer que l'any 1993 que es van instal·lar en la trobada internacional d'escultors, en concret el "Carregador" i "Twister chair", després, darrera la porta de l'antic hospital contemplem la tercera escultura, anomenada 'Temporalitat', de l'escultora Raquel Garcia i que simbolitza la unió entre el cel i la terra, ascendent i descendent, realment espectacular i de gran qualitat. Ens aixopluguem a la capella de l'Hospital i després, ja pugem cap al Castell, situat estratègicament al punt més alt del poble. Es tracta d'una fortificació de planta poligonal, amb orígens al final del s. XI; presentava un greu problema de conservació, ja que el temps ha fet estralls en la conservació de les seves dependències; malgrat això,

Text i fotografia:
Antoni Palou Català i Josep Maria Martí Carnicer
Centre Cultural de Tàrraga

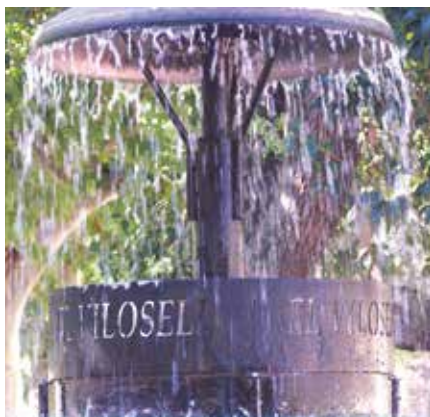
l'enginy i encert dels seus restauradors, ha permès concebre en el seu interior un espai diàfan amb vàries terrasses i miradors que dignifiquen el seu entorn, presentant així una solució pragmàtica de l'espai dins muralles i oferint alhora un excels mirador de la vila i de la comarca. Tornem cap a l'església que ara sí que podem visitar, en haver finalitzat el servei religiós del diumenge; és l'església parroquial de Sant Jaume, un edifici renaixentista d'estil gòtic tardà, amb un impressionant i esvelt campanar barroc de 56,6 mts d'alçada, que tardà 300 anys en construir-se i que com no podia ser d'altra manera, ha esdevingut l'actual i inequívoc símbol de Calaf. El temple es troba cobert per una volta de creueria, integrat en una gran nau amb vàries capelles laterals, obertes entre els contraforts, en destaca també els vitralls de l'església,

en concret són 7, dedicats a diversos Sants, entre ells, Santa Calamanda, la patrona de la vila; la magnificència del temple en un poble tant petit s'explica pel fet que alhora acollia la canongia -en traslladar-se allí el Priorat des de l'antic convent-, i per està obert pel culte al públic, combinant ambdues funcions; sota l'altar i el presbiteri, per unes escales, s'accedeix a la cripta on reposen les restes de la patrona i màrtir, Santa Calamanda. Sortim a fora, i passem per sota de la tercera porta de l'antiga muralla, anomenada de "Xuriguera" i ens acomiadem de la Gemma que molt professional, ens ha guiat tot el matí; enfilem avall cap a l'Ermita de Sant Sebastià, situada dalt d'un turó a 1,5 kms de la vila, i que va ser edificada pels jurats de Calaf, a finals del s. XVII, en agraïment al Sant en haver deslliurat la població dels estralls de la

pesta negra; allí ens acull un parlador encarregat, que ens explica totes les històries de la capella i la devoció que li tenen els calafins; tornem a enfilem el camí, aquesta vegada de baixada i ens dirigim de nou cap a la plaça dels Arbres, on finalitzem la sortida, dinant a un restaurant situat dins d'una plaça porticada nova, amb una rèplica de la font de Canaletes al mig, anomenada pomposament Plaça Barcelona'92. La descoberta d'avui ha estat diferent, urbana i rural a la vegada, ens ha endinsat a l'història viva de Calaf, terra de frontera i testimoni de moltes vivències i llegendes que hem gaudit dins i fora de les seves muralles, testimoni ferm de la Catalunya interior i d'aquesta gent disposada a no renunciar a res, que seguiran fidels a les nostres tradicions, i preparada per a celebrar el proper 2015 el seu mil·lenari. 🍷

Vilosell i l'Albí

Text i fotografia: Antoni Palou Català
Centre Cultural de Tàrraga

La primera descoberta ens durà cap a la veïna comarca de Les Garrigues, al Vilosell i l'Albí, la terra del bon oli i millor vi; sortim no gaire puntuals de l'habitual punt de reunió al quiosc del Pati i passant per Bellpuig, Vilanova de Bellpuig, Arbeca i Borges, ens incorporem a la N-240 i passats 12 kms, abans d'arribar a Vinaixa, ens desviem cap al Vilosell; deixem els vehicles a la plaça de Sant Sebastià, on esmorzem al café del poble, on encara han d'endreçar les cadires esbarriades de la passada nit, després de veure a la pantalla gegant un altre dels èpics partits que el Barça aquesta temporada ens té acostumats; donem un tomb pel poble molt ràpidament i anem cap a l'Albí on ens espera En Ramon Miro, que serà el nostre guia en aquesta jornada de descobriment del patrimoni de l'Albí, activitat pensada i dirigida pel propi Ajuntament. Visitem tres monuments, en primer lloc el Castell, que originàriament pertanyia als Barons d'Albí (els seus descendents són també els actuals propietaris del Castell de Montsonís) i a principis dels anys 70, patrimoni del poble ja que el Baró el va cedir a l'Ajuntament. Molta història atesora el seu recinte -d'origen romànic i després gòtic-; fou un dels castells de frontera més importants d'aquelles contrades, però els incendis de les guerres carlines, les trifulgues i sobretot la passada guerra civil (quan va ser dinamitat pels propis vilatans) no han impedit que reeixís de nou mercès a l'esforç del poble de l'Albí i dels "Amics de les Belles Arts", recuperant el Castell i consolidant la porta d'entrada, la presó, el celler i la rampa d'accés del s. XVI. Ens relata el nostre guia anècdotes que m'agradaria reflexar en aquesta

crònica: La primera, és una vella història relacionada amb un tossal, anomenat de "les Forques" -que avui encara es divisa des del terrat, situat dalt de tot del castell-; explica que en els temps feudals, quan els senyors impartien justícia, ajusticiaven als condemnats, i des d'aquell mateix indret (on abans hi havia les plantes nobles o de residència) el baró obria la finestra i si desplejava un mocador, era el senyal per a que s'iniciés l'execució del condemnat; la segona faria referència a la guerra de Successió, i als senyors del castell, els quals van donar suport a la causa justa de l'Arxiduc d'Àustria, i després, en ser malauradament vençuts per Felip V, com a represàlia, ordenà retallar l'altura de les torres del castell com a clara mostra d'humiliació i derrota... Deixem el Castell, tot passejant pels empedrats carrers de la vila, visitem l'església parroquial de Santa Maria que data del s.XVIII; és d'estil renaixentista i té una impressionant façana barroca, consta de tres naus i un campanar de 34 mts d'altura; impressiona de fora i sorprèn per dins, ja que quan hi entres, te n'adones que gairebé és nua, quasi despullada, provocat tot pels estralls d'un incendi que van fer desaparèixer el magnífic retaule per la guerra civil; alberga la cripta dels barons de l'Albí. Sortim i passant davant dels antics rentadors, i cap a la dreta ens dirigim a l'Ermida dels Sants Metges Cosme i Damià, estructurada en una sola nau, data del s. XVII i és el temple més estimat pels albins, restaurada des de 1909, ha estat costejada pel poble, sense rebre cap subvenció, i això obeeix a la gran devoció que es guardà als seus patrons, ja que també a l'edat mitjana, la llegenda recorda que els van salvar

de la pesta, que va arrasar tots els pobles del voltant, lliurant-ne a l'Albí, que se'n salvà miraculosament, d'aquí la gran devoció, avui encara existent. A l'interior, destaquen unes grans pintures dels Sants Abdon, Senén i Sant Antoni de Pàdua. A fora, ens xoca veure una estàtua de pedra d'un cargol, amb una inscripció que resa "A l'Albí som caragols". Tot té la seva explicació, de nou En Ramon ens fa retrocedir en el temps... "quan els primers senyors de l'Albí, van sentir que uns servidors seus del poble criaven tot mirant el sostre de la torre: Or! Or! El castellà es va dir: com pot haver-hi or si ningú l'hi ha posat? I fent venir uns paletes els va fer pujar amb cordes fins dalt, descobrint aquests que el que es veia brillar des de baix, no era altra cosa que el rastre d'uns caragols que per allí havien pujat, la bava dels quals brillava al sol. La riota fou gran, i des de llavors als de l'Albí se'ls coneix per aquest mot"; una més de les anècdotes simpàtiques que ens anava exposant En Ramon; tornant cap a l'Ajuntament, passem pel carrer Major amb uns porxos que en el seu recorregut interior es van estrenyent cada vegada més fins a tal punt que has de passar de costat per travessar-los, visitem el carrer del Call i les seves cases nobles, tornant a la Plaça Major, on finalitzem la visita guiada; dinem al restaurant Ca la Margarida. La descoberta d'avui, urbana però amb caire rural, ens ha introduït en un passat medieval de notables contrastes, ens ha fet viure unes etapes d'esplendor i unes altres de crisi, però tots els racons, pedres i indrets del poble de l'Albí llueixen l'esperit dels seus vilatans, fermos defensors de la seva pròpia història i patrimoni, conservat fins als nostres dies.

De Montblanquet a Vallbona

Text i fotografia:
Antoni Palou Català
Centre Cultural de Tàrraga

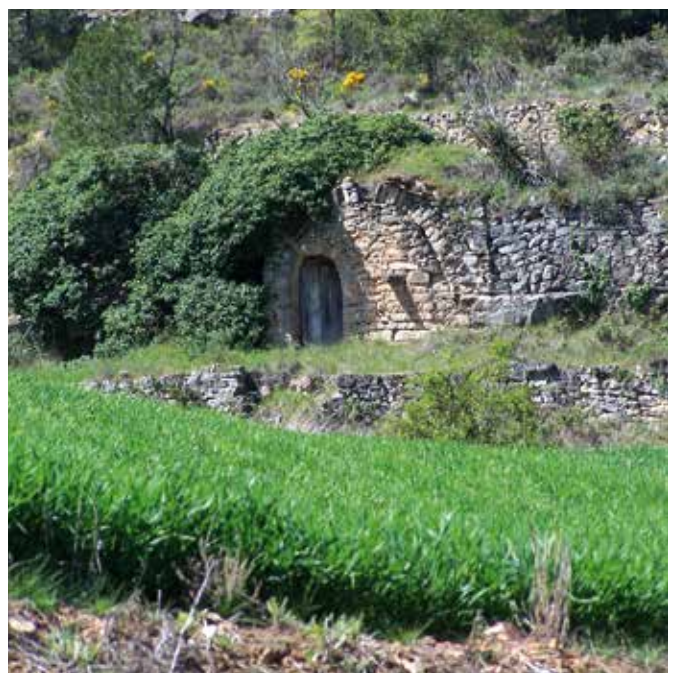
La sortida de març no ens durà gaire lluny: A l'entorn septentrional de la nostra comarca, limítrof amb la Conca de Barberà, a Montblanquet, situat a la cresta de la serralada del Tallat. El dia és excepcional, la primavera ens brinda una matinal excel·lent, sol i gens de vent, les condicions més buscades per una caminada. Esmorzem a Sant Martí de Maldà (altrament dit de Riucorb), passem per Maldà, Llorens i Vallbona de les Monges, on deixem alguns vehicles -només per raons de logística- i en direcció Tarragona, a la primera bifurcació, trequem cap a la dreta a la carretera de Senan. Passem pels Omells de Na Gaia, i sortint del poble, prenem el trencall de l'esquerra que ens durà a Montblanquet.

Situat estratègicament dalt de la serralada de Tallat, a 648 mts d'alçada, per un cantó permet contemplar tota la Conca de Barberà i la serra de Prades, i per l'altre, la nostra comarca i tota la depressió central fins als Pirineus. Ens espera En Josep Ortiz, el nostre guia local, un dels gairebé nou habitants del poble quan fa molt fred, però que sortosament multipliquen amb escreix alguns caps de setmana i sobretot a l'estiu. Iniciem la descoberta a l'església romànica-cistercenca del s.XIII, dedicada a la Verge de

la Llet, és petita, d'una sola nau, i amb tres belles imatges de St. Roc, St. Andreu i la Verge de la Llet, i un Sant Crist que ha estat restaurat per uns eremites, amb molt encert. Ens explica En Josep, que els propis habitants del poble van restaurar no fa gaire els murs interiors de la capella, deixant la pedra al descobert, i en els treballs de repicada, van trobar amagat dins el propi mur "un sagrari", amb una interessant creu vermella a dalt. Visitem el local social (antiga escola i la casa de la mestra), i l'antic forn de pa comunitari, impressionant; tot el forn és de pedra amb volta de canó, el senyal més exclusiu de la nostra arquitectura popular; visitem el safareig comunitari, amb dos espais i molt ben conservat, ens acomiadem d'En Josep. Iniciem la ruta cap a Vallbona i prenem un corriol que puja fins dalt de tot de la serralada, on iniciarem la baixada cap a Vallbona; el camí és feréstec, pins, alzines, amb molt timó i romaní, roselles i uns fermes marges de pedra que denoten l'esforç de l'home per intentar dominar la naturalesa en profit propi, retenint la poca aigua que cau en aquestes conrades, aprofitada gota a gota, amb suor i esforç; pel camí, trobem diferents cabanes de tros, amb volta de canó, magníficament conservades, que servien d'aixopluc per

homes i animals en les dures jornades agrícoles; a mesura que ens apropem a Vallbona, trobem vinya, oliveres i ametllers, enmig d'aquest entorn tan verd del qual podem gaudir aquest any, que sortosament ha plogut molt; arribem a baix, travessem la riera de Maldanell i a l'encreuament amb la carretera principal -on abans hem pres la bifurcació cap a Montblanquet-, ens crida molt l'atenció cinc o sis espantaocells, graciosament disposats dins una finca, i que crec que atrauen més la curiositat dels vianants que no pas espanten als ocells, ja molt espavilats en aquests afers. Arribem a Vallbona, i al Monestir, on també ens esperen per la visita en català de la 1.30; no comento res del propi Monestir per raons òbvies i sobradament conegudes de tots, però no em puc estar de dir que cada vegada que el visitem, descobrim més encants i més històries de les que mai ens en cansarem, cal que cuidem la nostra joia comarcal i crucial en la ruta del Císter Català. Dinem a Vallbona, casola de tros.

La descoberta d'avui ha estat encisadora, i és així perquè és el nostre propi entorn, combinant com sempre patrimoni cultural i territori, bosc i marges, una terra de contrastos que cal conèixer més de prop i estimar.

la cui- na

La Secció de Gastronomia del Centre Cultural us proposa per aquests mesos una nova recepta boníssima i molt fàcil de preparar. Us animem a provar-la i esperem que us agradi molt i la repetiu en diverses ocasions.

Les persones interessades a participar en les activitats que organitza la secció gastronòmica, cal que es posin en contacte amb Pep Vall, al telèfon 973 310 150.

Quiche Lorraine

**Ingredients
per a 4 persones:**
6 cullerades soperes
de farina
3 ous
1/2 litre de llet
(o barrejat amb nata
líquida)
8 cullerades de formatge
emmental rallat
Un pessic de sal i pebre
150 grams de cansalada o
pernil dolç

**Recepta de:
Montserrat
Florenza**

Preparació:

Enceneu el forn amb el termostat al màxim durant mitja hora. Talleu la cansalada o el pernil dolç a daus. En un tupperware poseu tots els ingredients a excepció de la cansalada. Tapeu i remeneu.

En una safata sucada de mantega hi vesseu tot el contingut del tupperware. Hi afegiu la cansalada o el pernil dolç.

Poseu al forn durant 35 o 40 minuts a 180 graus. 🍷

Preparació: 40 min.
Cocción: al forn
Dificultat: fàcil

l'Agenda'13

del Centre Cultural de Tàrrrega

NOVEMBRE-DESEMBRE

NOVEMBRE 17

Sortida a l'entorn: Descoberta de la Vall de Cellers. Claret, Cellers i Monestir.

NOVEMBRE 23

Gala Premis Culturàlia a la Granja a les 21h

DESEMBRE 15

Visita a la exposició de Wim Wenders a Lleida i llocs interessants de la ciutat.

Recordeu!

Cada primer diumenge de mes: mercat de filatèlia i numismàtica, al vestíbul de l'Ateneu

Cada primer i tercer dimarts de mes: programa informatiu i cultural de Jordi Auberma i Pep Vall.

**per anunciar algun esdeveniment aquí
973 501 878**

Llibres

www.llibres.cat

Narrativa

Capitalisme Cibeles

Francesc Sanuy
LA MAGRANA (2012)

Les polítiques econòmiques no són mai innocents. Qui més qui menys s'ha preguntat quina justificació té que cada mes de gener —com a mínim!— les grans empreses que controlen els serveis bàsics en règim pràcticament de monopoli ens apugin les tarifes, moltes vegades per sobre de l'índex de preus al consum, amb el beneplàcit del Govern; o bé com és que determinats responsables de les polítiques públiques en el ram de l'economia acaben al sector privat, o com ha estat possible que caixes d'arreu de l'Estat hagin hagut de ser intervingudes amb diner públic

i que molts dels responsables d'una gestió desastrosa se n'hagin sortit prou bé.

Francesc Sanuy ens presenta un conjunt d'articles concebut com a manual teòric i pràctic per comprendre el funcionament de la jungla del diner i del centralisme econòmic que regeix a Espanya.

Memòries

El record és un pont al passat

Montserrat Carulla
ARA LLIBRES

Montserrat Carulla ens regala unes memòries properes, tendres i també apassionants. Els records d'infantesa, durant la Guerra Civil i la postguerra, són el prelude dels primers passos en el món del teatre. L'actriu ens apropa a la realitat d'aquest món extraordinari i a la d'aquells que hi va conèixer, alguns, fi gures emblemàtiques de la cultura catalana com Josep Maria de Sagarra o el poeta Pere Quart. Perquè aquests records no són només les

memòries d'una actriu que mira enrere, són història viva d'un país. Montserrat Carulla és una actriu que, durant dècades, ha emocionat milers d'espectadors damunt de l'escenari i en pantalla. Ara, la dona, i també la nena que encara vol ser, també commourà els seus lectors.

agenda

NOVEMBRE 2013

novembre

Divendres dia 15

- **Dia Mundial Sense Alcohol:** Taula informativa. De 9 del matí a 1 de la tarda, al CAP (c. Salvador Espriu, s/n)
- **Cicle Cultural LGBTI:** Presentació del llibre *Dibuixant el gènere* de Gerard Coll-Planas. A les 8 del vespre, a la Biblioteca Central Comarcal (pl. Sant Antoni)
- **Inauguració de l'exposició 5 minuts: pensament i acció.** A 2/4 de 9 del vespre, a la Sala Marsà - Casa de Cultura (c. de La Vilanova)
- **Cine Club La Lloca:** Canibal. Drama de Manuel Martín Cuenca. A 2/4 d'11 de la nit, a Cinemes Majèstic (av. Catalunya, 54)

Dissabte dia 16

- **Mercat de les Antiguitats i les Arts.** Tota la tarda al carrer del Carme.
- **Cicle de Cinema Infantil en Català:** Gru, el meu dolent preferit 2. A 1/4 de 7 de la tarda, a Cinemes Majèstic (av. Catalunya, 54)
- **19a Temporada Estable de Teatre i Dansa 2013-2014:** Sí, Primer Ministre. Sàtira política d'Antony Jay. A les 10 de la nit, al Teatre Ateneu (pl. del Carme, 12)

Diumenge dia 17

- **Sortides a l'entorn:** a la Vall de Cellers. A les 9

del matí, des de la plaça del Carme.

- **Teatre Infantil Fundació La Xarsa:** Minuts amb el pallaso Marcel Gros. A 1/4 de 7 de la tarda, al Teatre Ateneu (pl. del Carme, 12)
- **Temporada de sessions de ball de diumenge:** Actuació del grup Glacé. A les 7 de la tarda, a l'Espai MerCat (pl. de les Nacions sense Estat)

Dimarts 19

Les Diferents Cares de la Immigració 2013: Taller de postres del món. Postres típics de Colòmbia. A les 6 de la tarda, a Ca N'Aleix (pl. del Carme, 5)

Dijous dia 21

TàrragaCiència: Conferència El càncer, una bomba de rellotgeria dins el nostre cos? A càrrec de Karel HM Van Wely, del Centre Nacional de Biotecnologia (CSIC). A 2/4 de 9 del vespre, a la Sala d'Actes de la Casa de Cultura (c. Les Piques, 1)

Dissabte dia 23

- **Cicle de Cinema Infantil en Català:** Amics per sempre. A 1/4 de 7 de la tarda, a Cinemes Majèstic (av. Catalunya, 54)
- **Sopar de gala dels XVI Premis Culturàlia.** A les 9 del vespre, a la Sala La Granja (c. de La Granja, s/n)
- **Concert Carlitos canta lentes:** Cançons pròpies de l'artista targari + versions plenes de sensibilitat i tendresa. A les 11 de la nit, al

Bar Kirikú (pl. de les Nacions sense Estat)

Diumenge dia 24

- **Concert de Santa Cecilia amb les agrupacions musicals de Tàrraga.** A 2/4 de 12 del migdia, al Teatre Ateneu (pl. del Carme, 12)
- **XXVI Cicle Coral de Tardor:** Concert del grup Essència Gospel. A les 7 de la tarda, al Teatre Ateneu (pl. del Carme, 12)
- **Temporada de sessions de ball de diumenge:** Actuació del grup Versió Original. A les 7 de la tarda, a l'Espai MerCAT (pl. de les Nacions sense Estat)

Dilluns dia 25

Cicle de conferències Dona Informa't: Guanyar sense lluitar. Dia de la No Violència contra les Dones. A 2/4 de 8 del vespre, al Consell Comarcal de l'Urgell (c. d'Agoders, 16)

Dimarts dia 26

Les Diferents Cares de la Immigració 2013: Taller de postres del món. Postres típics de Romania. A les 6 de la tarda, a Ca N'Aleix (pl. del Carme, 5)

Dijous dia 28

- **Cicle de conferències:** La petjada dels jueus a Catalunya. A càrrec de Jordi Casanovas. A les 8 del vespre, al Museu Comarcal de l'Urgell (c. Major, 11)
- **Les Diferents Cares de la Immigració 2013:** Projectió audiovisual Curtmetratges Filmets

per la Convivència (Badalona Film Festival). A 2/4 de 9 del vespre, a la Biblioteca Central Comarcal (pl. de Sant Antoni)

Divendres dia 29

Conferència: El teatre català del neoclàssic. A càrrec de Sergi Mari. A 2/4 de 9 del vespre, a la Biblioteca Central Comarcal (pl. de Sant Antoni)

Dissabte dia 30

19a Temporada Estable de Teatre i Dansa 2013-2014: Lucrècia o Roma Lliure. A càrrec de Cia. La Trup. Direcció de Sergi Mari. A les 10 de la nit, al Teatre Ateneu (pl. del Carme, 12)

EXPOSICIONS

Playmobil Stories:

Diorames de recreació històrica amb les populars joguines. Fins al 10 de novembre, al Museu Comarcal de l'Urgell (c. Major, 11)

Organitza: Arqueoxarxa

- De dilluns a dissabte, de 19 a 21 hores.
- Diumenges i festius, de 12 a 14 h. i de 19 a 21 h.

5 minuts: pensament i acció

Del 15 de novembre a l'1 de desembre, a la Sala Marsà - Casa de Cultura (c. La Vilanova)

Organitza: Intersecció.

- De dimarts a dissabte, de 19 a 21 h.
- Diumenges i festius, de 12 a 14 h. i de 19 a 21 h.

De la terra i els homes:

Fotografies de Ton Sirera

Del 30 de novembre al 15 de gener, al Museu Comarcal de l'Urgell (c. Major 11)

Organitza: Xarxa de Museus de les Terres de Lleida i Aran.

- De dilluns a dissabte, de 19 a 21 hores.
- Diumenges i festius, de 12 a 14 h. i de 19 a 21 h.

Mostres permanents

del Museu Comarcal de l'Urgell (c. Major, 11)

Antoni Alsina Amills: Un artista entre dos segles (1863-1948)

Sales nobles de Cal Perelló i Sales d'Arqueologia.

Horari: de dilluns a dissabte, de 12 a 14 h.

Cursos i altres activitats

Aula de Teatre de Tàrraga 2013-2014

Fins a finals de juny, al Centre d'Entitats

Cursos de teatre per a infants i joves els dissabtes al matí. Informació i inscripcions a la Casa de Cultura (Les Piques, 1). Tel. 973 310 731.

Organitza: El Cellar d'Espectacles i Regidoria de Cultura.

Curs de percussió i tabal per a totes les edats

Divendres a partir del 8 de novembre, a les 6 de la tarda. Preu: 10 euros al mes. Informació i inscripcions a: guixanet.tarrega@gmail.com

Organitza: Associació Cultural Guixanet

Jornada Tècnica:

Autoestima't en temps de crisi

Dissabte 30 de novembre, a les 9,30 h, a l'Escola de Sobreestants. Telèfon: 973 500 002.

Organitza: Escola de Sobreestants de Tàrraga.

Programa TECLAS: Cursos d'alfabetització, Cuina i parla, hàbits d'estudi per a mares i fills, introducció a la informàtica, cultura i entorn

Informació i inscripcions a l'Oficina d'Acció Social i Ciutadania (pl. de les Nacions sense Estat, s/n)

De dilluns a dijous, de 10 a 14 h. Tel. 973 502 670

Organitza: Regidories de Sanitat i Esports.

A viure com cal: Gimnàstica per a persones majors de 65 anys

Informació i inscripcions a l'Oficina d'Acció Social i Ciutadania (pl. Nacions). De dilluns a dijous, de 10 a 14 h. Tel. 973 502 670

Centre de Formació La Solana: enrajolats, confecció, noves tecnologies i fusteria

Informació i inscripcions al tel. 973 310 274

Organitza: Centre de Formació La Solana.

Taller de manualitats de l'Associació de Dones APADOC

Tots els dijous, a les 5 de la tarda al Centre d'Entitats (c. del Segle XX)

Cursos de l'Associació de Dones Arrel

Telèfon: 609 179 313

16^a
nit dels

DISSABTE 23 NOVEMBRE
RESTAURANT LA GRANJA • 21.00h

PREMIS CULTURÀLIA

GUARDONS AL MÈRIT SOCIAL I CULTURAL

PREMIS

A LA TRAJECTÒRIA EMERGENT

Associació Guixanet

A L'ACTUACIÓ ARTÍSTICA I HUMANITÀRIA

**Pallassos
sense fronteres**

A L'ENTITAT

**100 anys
dels Amics de l'Arbre**

A L'ACCIÓ HUMANITÀRIA COMARCAL

**Cooperativa L'Olivera
de Vallbona de les Monges**

A L'ACCIÓ ARTÍSTICA INTERCOMARCAL

**Associació d'Amics
de la Música de Cervera**

Venda de tiquets:

Cistelleria Grau (C/ Santa Anna)

fins al **19 de novembre**. Preu: 34 euros

Informació al telèfon **973 310 150**

DISSENY GRÀFIC: Informació de Comarques; sl • TROFEU REALITZAT PER: Hèctor Queralt Puyo

Ho organitza:

centre cultural de Tàrraga

Hi col·laboren:

Ajuntament de
Tàrraga

CONSELL COMARCAL DE L'URGELL

RÀDIO
TÀRREGA

Cambra
Tàrraga

Escola d'Art i Superior de Disseny
d'INGLÈS DE TÀRREGA